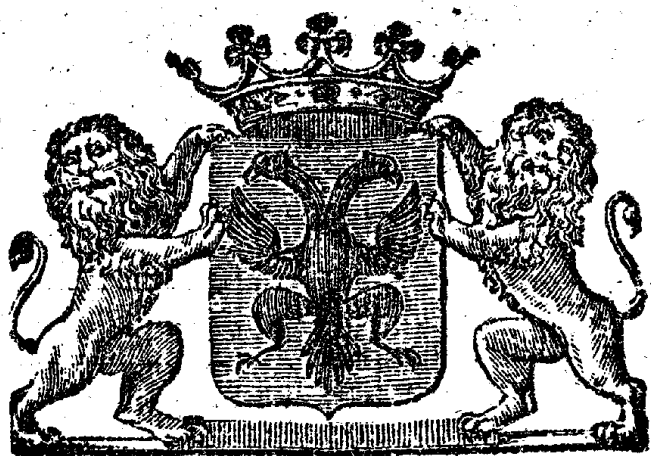


ARNHEMSE



COURANT



DINGSDAG 16 NOVEMBER.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal  
weks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dings-  
dag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5  
per drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf  
regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 25  
centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke  
plaatsing.

## beraadslaging over het budget van buitenlandsche zaken.

II.

(Zie no. 224.)

De politieke gedachte, geheel uit het innig be-  
st van den constitutionelen regeringsvorm gevloeid,  
zielden den heer VAN GOLTSTEIN, toen hij zeide:  
„De goedkeuring der uitgaven voor het departe-  
ment van buitenlandsche zaken is, naar mijn  
meening, afhankelijk van de beoordeeling van het  
stelsel van buitenlandsche staatkunde, hetwelk  
voor het hoofd van dat departement gevolgd  
wordt. Het moet voor ons eene uitgemaakte  
zaak zijn, dat de bestemming dier uitgaven over-  
komstig 'stands belang geregeld is, voor dat  
tot de goedkeuring derzelve kunnen over-  
gaan. Dit stelsel is mij echter tot heden toe  
onbekend gebleven, en ik vermeen dus van Zijne  
Edele den minister van buitenlandsche zaken de  
aangegane afhandeling van hetzelfde te mogen verzoeken.”  
(*Staats-Courant* 8 nov.)

De parlementaire regering. Zoo ver, en  
zoo veel aplomb, was men in Nederland  
niet gegaan. Het is het Engelsche  
stelsel, hetwelk de heer VAN GOLTSTEIN  
aanvoert; incoeren, want ofschoon het  
geest onzer instellingen ligt en op de aloude  
gronden (1) steunt, de praktijk daarvan was lang  
verloren.

Het goede voordeel van zoodanige regering ligt  
in de waarborg dien zij oplevert tegen eventuele  
politieke of onkundige vorsten, wier willekeur  
onvermijdelijk de nationale regten of welvaart  
van hunnen vertreden of verwaarlozen. Daarom  
moet mede-regering van de aanzienlijken des lands,  
die de natie daartoe gekozen en wier nationali-  
teit gewaarborgd wordt door de nationale verkie-  
zing, zoo allerwenschelijkst. Wat zekerheid toch  
heeft men, dat er in een vorstelijk geslacht, niet  
als in de andere geslachten der menschen,  
noodlottige mannen zullen zijn, wier karak-  
ter, grillen, domheid of willekeur, zich  
over hen heilloos omringende, het land  
in ondergang voeren zou. Wanneer men voor het  
land goede vorsten heeft, zoo is zulks geens-  
zins om niet te zorgen dat eventuele onge-  
voelen vorsten zoo weinig mogelijk kwaad kun-  
nen doen. Ook onze voorvaders waren van deze  
overtuigd. *Cavebatur* — schrijft GROTIUS — *etiam cum*  
*principes essent, ne malis fieri liceret.* Maar  
die steeds lieden, domme of baatzuchtige we-  
zen, die liever slechte en onkundige vorsten mag-  
ten. Dan is het de goede tijd voor vle-  
schelijkheid, die zich in schijnheiligheid hult,  
en ongezindheid en vertrouwen prevelt. Hoe  
veel zulke vorsten dan hebben, hoe beter  
zijn hun laaghartig geslacht.

Het constitutionele begrip, zoo stelselmagtig en  
onbewimpeld door den heer VAN GOLTSTEIN voorop  
gezet, werd ook door den heer BRUCE gedeeld en  
ingeroepen, blijkens zijne aanmerking: » dat de  
toestemming eener tweejarige begroting altijd is  
een bewijs van vertrouwen, gegeven aan den mi-  
nister, die aan het hoofd van het departement  
staat, waartoe de begroting betrekking heeft. Is  
dit zoo — vervolgt hij — dan is men wel verplicht,  
onderzoek te doen naar het stelsel van zoodanigen  
minister. En is het dan onbillijk, dat de volks-  
vertegenwoordiging vraagt, welk stelsel Z. Exc.  
deswege is toegedaan? De spreker acht zich tot  
het doen van zulk eene vraag gerechtigd en ver-  
plicht.” (*Staats-Courant*, 8 nov.)

In denzelfden geest grondt de heer WARIN zijne  
afkeurende stem daarop, » dat de buitenlandsche  
zaken thans niet zoodanig bestuurd worden als zij  
moesten, en dat hij dus aan het hoofd van dat  
departement geen vertrouwen kan schenken.” (*Staats-  
Courant*, 8 nov.)

Ziedaar derhalve onbewimpeld aanspraak gemaakt  
op beoordeeling van het regeringsstelsel. En het mag  
misschien eenigzins verwonderen dat het juist de  
buitenlandsche politiek geldt, wier hoofd men vraagt  
welk stelsel hij meent te volgen. Want kan de be-  
antwoording dier vraag, soms met voeg door een  
minister worden geweigerd, dan is het juist door  
dien van buitenlandsche zaken. Of het uit dien  
hoofde was dat de heer VAN KATTENDYCKE het  
oorbaar achtte, geen woord nopens zijn stelsel te  
zeggen, blijve in het midden gelaten. Zeker is  
het, dat Z. Exc. de Nederlandsche politiek niet  
heeft verklapt.

Minder stelselmatig dan de heeren VAN RECHTE-  
REN, VAN GOLTSTEIN, BRUCE en WARIN, weigerden  
de heeren LUZAC en SCHOONEVELD hunne goedkeuring  
aan de begroting. Zij wilden niet even rond en  
fier voor hunne bedoeling uitkomen, of men begrijpt  
niet regt wat eigenlijk hunne bedoeling was. In  
den stand der Luxemburgsche aangelegenheid (wij  
beoordeelen hunne gezegden naar de mededeeling  
der *Staats-Courant*) vonden zij er bezwaar in, een  
tweejarig budget toe te staan. Maar, vooreerst,  
is geene andere, dan tweejarige begroting grond-  
wettig; en, ten tweede, kan men den nieuwen  
minister niets aangaande de Luxemburgsche kwestie  
verwijten. Wij beseffen niet hoe men den Neder-  
landschen minister van buitenlandsche zaken zijne  
begroting weigeren kan, om hetgeen de Luxem-  
burgsche regering doet of niet doet, zoodra die  
twee regeringen gescheiden zijn, gelijk zij het steeds  
hadden behooren te wezen, doch gelijk men ons  
alleen heeft laten zeggen, tot dat men de juist-  
heid eener aanmerking, welke men waarschijnlijk  
uit bescheidenheid had achtergehouden, tot zijn  
nadeel ondervonden had. Was men nu soms on-  
tevreden over den heer VAN KATTENDYCKE, omdat  
hij het Nederlandsche ministerie aannam, alvorens  
de Luxemburgsche zaak beslist was, en grondde  
men die ontevredenheid op het vermoeden dat ge-  
melde heer de weigering der Luxemburgsche rege-  
ring, om een gesloten traktaat te ratificeren, goed-  
keurde, zoo ware het, onzes achtens, verkiezelijk

geweest en meer overeenkomstig met de waardig-  
heid der volksvertegenwoordigers, den minister cathe-  
gorisch af te vragen hoe hij nopens de bevoegdheid  
tot het weigeren der ratificatie van een aangegaan  
verdrag oordeelde? ten einde hem, mogt zijn ge-  
voelen daaromtrent mishagen en gevaarlijk schijnen  
voor het buitenlandsche vertrouwen op Nederland,  
zijn budget af te slaan. Nu is het terrein, waarop  
de edele heeren bleven staan, wat glibberig. Mis-  
schien echter heeft de *Staats-Courant* die hunne  
redevoeringen niet woordelijk mededeelt, derzel-  
ver juistten zin niet teruggegeven. De heer SCHOONE-  
VELD vooral, hopen wij, zal het noodig achten  
eenige inlichting te geven omtrent eene aanmerking  
welke meergemelde *Staats-Courant* hem laat maken  
en welke meer dan wonderlijk schijnt. Volgens  
het gemelde officiële blad, vroeg de edele heer:  
» Heeft ons ministerie van buitenlandsche zaken  
maatregelen genomen, om Nederland, voor zoo  
» veel de handelingen van het Luxemburgsche kabi-  
» net betreft, te beveiligen? Zijn er nota's aan  
» dat kabinet ingediend? — Wat toch moet die  
laatste vraag beteekenen? bedocht men nota's door  
vreemde kabinetten, dan wel door het Nederlandsche  
kabinet, aan de Luxemburgsche regering gericht? —  
In het eerste geval, heeft de Nederlandsche minis-  
ter daaromtrent geene inlichting te geven; de Luxem-  
burgsche regering gaat hem niet aan. In het tweede  
geval, zou het altans zeer zonderling schijnen, dat  
de minister van den koning der Nederlanden ka-  
pittellende nota's rigtte aan de regering van het  
groothertogdom Luxemburg, betreffende eene door  
den groothertog geweigerde ratificatie; terwijl die  
groothertog dezelfde persoon is als de koning der  
Nederlanden. Hetgeen aan de zaak eenigermate  
den schijn van eene comédie zou geven. Dat in-  
tusschen de Luxemburgsche regering Nederland  
kan compromitteren, is nu daadzakelijk bewezen.  
Ook dit erkent men thans, nu het te laat is  
om zulks te verhoeden. Toen wij, bij Luxemburgs  
afwijking van Nederland, het ongrondwettig noem-  
den en onraadzaam dat de koning der Nederlanden  
een vreemde kroon, die van Luxemburg, zou dra-  
gen: toen zweeg men hierover, misschien uit on-  
verschuldigheid. Wat is dan toch de bestemming van  
staatslieden, wat is het nut van vertegenwoordi-  
gers, — wanneer zij het verderfelijke slechts zien  
als het gebeurd is, en dan eerst aanmerkingen en  
klagen te berde brengen? Betreurt de Kamer  
thans het nadeel dat Luxemburg Nederland toc-  
brengt, zoo heeft zij het zich zelve te wijten.  
Waarom handhaafde zij de grondwet van 1815 niet,  
die (art. 29) bepaalt: *De koning der Neder-  
landen kan geene vreemde kroon dragen.* Om  
Kamer schijnt niet eens te hebben vermoed welke  
verwickelingen daaruit konden ontstaan. Men  
begreep misschien niet eens waarom de stellers  
der grondwet er dien regel in hadden geschre-  
ven; en toen de *Arnhemse Courant* de on-  
grondwettigheid en schadelijkheid aanwees der  
vereeniging van twee kroonen, stontheetste liet eene  
chicane. Onze staatsmannen namen ter genoot-  
tie van. Thans ondervinden zij de gegrontheid der  
bezwaren; jam mer maar dat hunne antwoorden

Men hoort WILLEM I, bij de groot, Ann. III: » At  
haud ignotum, populi ex consensu populi gra-  
tias esse probantes, ut superius singulis, ita  
quod et publici eorum privatis ad usus  
populi, hoc est ordinibus nite coactis, iudicium  
relinquit.”

aan Nederland telkens zoo duur te staan komt. 'Tis waarlijk als gold het hier: *Faciamus experientiam in corpore vili*. In stede van te voorzien, vertrouwt men; en ziet men zich dan te leur gesteld, zoo is het: Wel! wel! wie had dat ook kunnen denken! en Nederland, Nederland steeds, is er het slagtoffer van.

Dat vertrouwen, hetwelk in de Kamer de voorzigtigheid vervangt, is er zoo ingeworteld, dat een der leden, — 'tis waar dat het die vermaarde Drenther mr. GERRIT KNIPHORST is, die in de Kamer is blijven zitten, alhoewel hij er zich ongrondwettig verkozen achtte (1) — zoo ver gegaan is, dat hij het blind vertrouwen in ministers als regel en plichtmatig stelt, van de toekomst »die alles ontwart» inlichting afwachtende »of men te regt of te onregt in den minister vertrouwen heeft gesteld.» — En als dan uit de toekomst is gebleken dat het vertrouwen ten onregte in den minister gesteld werd, dan draagt de natie de noodlottige gevolgen van dat vertrouwen, en erlangt de heer GERRIT KNIPHORST, als vroeger, zijne f2500 verblijfskosten in de residentie, benevens de reisdrukatoons, om weder op nieuw in den volgenden minister te gaan zitten vertrouwen, »van de toekomst die alles ontwart» nogmaals inlichting wachtende »of men te regt of te onregt in den minister vertrouwen zal hebben gesteld.»

Men zou welligt in Drenthe zelf niet gelooven dat er iets zoo dwaas door den Drentschen procureur gezegd is. Doch dan leze men de *Staats-Courant*; de *Staats-Courant* van 8 november 1841, waarin men letterlijk het volgende, en niets anders dan dat, ten aanzien des vertegenwoordigers van de Drentsche staten leest:

»De heer KNIPHORST verdedigt het ministerie van »buitenlandsche zaken tegen de daarop gedane aan»vallen. Hij vraagt of de stuurman het in zijne magt »heeft, alle plotseling van buiten opkomende geva»ren te voorzien.» (HANSWORST zou welligt met de»zelfde vraag hebben geantwoord, indien men hem gevraagd had: is hij een goed stuurman die geen »van buiten opkomend gevaar voorziet? — Daarbij »is het gevaar niet opgekomen terwijl de heer VAN KATTENDYCKE aan het hoofd van het ministerie stond; maar terwijl de Luxemburgsche zaken door den Nederlandschen minister werden bestuurd; »ten gevolge der vereeniging van twee kroonen op één hoofd, — iets waarvan de nadeelige gevolgen hadden behooren te worden voorzien... onder anderen door den heer KNIPHORST, die daarom, en niet om te gaan zitten vertrouwen, naar de Kamer wordt gezonden, die daarvoor behalve de reisdrukatoons, f2500 verblijfskosten ontvangt.) »Of het »billijk, of het consequent zou zijn, nu reeds een »subsidie af te stemmen aan eenen minister, die »eerst sedert weinige weken door het geëerbiedigd »hoofd van den staat met de leiding der buiten»landsche zaken is belast? Of het billijk is zich »zich over den gang van het buitenlandsche be»stuur te beklagen, terwijl het hoofd daarvan nog »slechts zoo weinig invloed daarop kan hebben uit»-

(1) In de zitting van 15 maart 1841 beweerde de heer KNIPHORST, dat de gouverneurs het regt bezitten om hunne stem bij de verkiezing der leden van de Tweede Kamer door de provinciale staten uit te brengen. »Zij maken, (zeide hij, luidens de *Staats-Courant* van woensdag 17 maart 1841, als commissarissen des konings, een wezenlijk bestanddeel »uit van de provinciale staten. Daarom wordt van hen in »de grondwet gesproken in de afdeeling die tot opschrift »draagt: Van de zamenstelling der staten van de provinciën. »Daarom ook zou de spreker, indien hij wist, dat een lid »dezer Kamer benoemd was, zonder dat de gouverneur in »de provinciale staten had medegestemd, zich gedrongen »gevoelen om zulk een verkiezing voor nietig te verklaren.»

Toen echter, in juli laatstleden, de heer KNIPHORST door de provinciale staten van Drenthe werd herkozen, zonder dat de gouverneur medegestemd had, overwon de heer KNIPHORST al spoedig zijnen aandrang om die verkiezing, welke hem nu aanging, voor nietig te verklaren. Hij verklaarde dezelve geenszins nietig; integendeel, hij nam, in oktober, zitting, ten gevolge eener verkiezing, welke hij in maart, niet vermoedende waarschijnlijk dat zij hem gelden zou, verkondigd had als nietig te beschouwen. Ziedaar de consequentie, ziedaar het karakter des heeren KNIPHORST.

»geoeftend? De toekomst, die alles ontwart, moet »eenmaal het kleed oplichten, dat sommige aangele»genheden bedekt, en eerst dan zal het kunnen »blijken, of men te regt of te onregt in den mi»nister vertrouwen heeft gesteld.»

Dat heet nu het volk vertegenwoordigen, deszelfs belangen voorstaan!

## Buitenlandsche berigten.

### ENGELAND.

*Londen, 10 nov.* Het heden uitgegevene bulletin, omtrent den toestand van H. M. en den jongen prins, luidt volkomen gunstig.

De toestand van H. M. de koningin-weduwe is steeds zeer zorgelijk.

— Dezer dagen is van de werf te Sheerness van stapel geloopt een stoomfregat van 1060 tonnen last, gewapend met twee stukken geschut van tien duim middellijn, en kogels schietende ter zwaarte van 98 ponden, en van vier stukken van 8 duim diameter tot afschieting van 68 ponden. Dit fregat kan aan boord nemen 300 ton stookkolen, toereikende voor eene vaart van 15 dagen, en behalve de ekwipaasje heeft het inrigting voor 300 soldaten met wapenen en bagaasje.

*Londen, 11 nov.* Blijkens het heden uitgegeven bulletin, wegens den toestand der koningin en van den jonggeboren prins, laat dezelve niets te wenschen over; ook dat van den vorigen dag wegens de ziekte van de koningin-weduwe luidt eenigzins geruststellender; intusschen meent men te weten, dat haar toestand gevaarlijker is dan de bulletins zeggen.

— Brieven uit Montevideo van 28 augustus berigten, dat een handelstractaat tusschen het gouvernement van de nieuwe republiek Paraguay en de provincie Corrientes tot stand is gekomen.

### FRANKRIJK.

*Parijs, 10 nov.* Men heeft heden berigt uit Algiers ontvangen van den 29<sup>sten</sup> oktober, en uit O.aa van den 22<sup>sten</sup> dier maand. Uit eerstgenoemde plaats wordt gemeld, dat een paar krijgsgolven, om de bezetting van Meleah van het noodige te voorzien, naar wensch zijn gelukt. Deze togten hebben echter weder gewapenderhand moeten worden ondernomen, en bij den laatsten heeft nog een scherp gevecht plaats gehad, in 't welk de Arabieren met verlies zijn afgeslagen, doch waarbij de Franschen ook weder eenig volk hebben verloren.

Uit Oran wordt gemeld, dat de Arabieren weder eene gunstige gelegenheid hebben waargenomen, om een paar douars, in de nabijheid dier stad, te overvallen en uit te plunderen. Zij hebben zich daarbij van een vijftigtal vrouwen en kinderen meester gemaakt, en dezelve met zoo veel spoed weggevoerd, dat al de aangewende pogingen, om hen te achterhalen, vruchteloos zijn geweest. — Men scheen in Oran zeer verlangend naar eenig berigt van de generaals Bugeaud en Lamoricière, welke naar den kant van Mascara waren getrokken, en welke, sedert verscheidene dagen, niets van zich hadden laten hooren. Men vermoedde, dat zich stroopende banden van Arabieren op de lijn van gemeenschap hadden geplaatst en dezelve daardoor hadden afgesneden. Men meende wel, dat het den Franschen, bij hunnen terugkeer, niet moeilijk zou vallen die lieden weder te verjagen; doch men wenschte zeer dieuaangaande eenige inlichting te ontvangen.

*Parijs, 11 nov.* Onze brieven uit Madrid loopen tot 4 november en uit Barcelona tot 7 dezer. In eerstgenoemde vinden wij slechts weinig belangrijks. De hertog della Victoria werd binnen weinig tijds te Madrid verwacht, alwaar sedert het vertrek van den regent eene volmaakte rust heeft geheerscht. Hetgeen dezen regtstreekschen terugkeer waarschijnlijklijker maakt is, dat te Barcelona alles tot orde en bedaardheid schijnt terug te keeren; de junta had kennis bekomen van het besluit der regering, waarbij den junta's wordt bevolen zich te onbinden. Men twijfelde niet, dat dit bevel spoedig zoude worden gehoorzaamd. *Fan Halen* bevond zich op eene halve mijl afstand van Barcelona. Het fort Monjoui was door de gouvernementstroepen bezet. Ten gevolge van dit alles heeft de regent, naar allen schijn, niet noodig zich in het vorstendom Catalonie te vertoonen. Zoo verdwijnen dan allengs al de brandstoffen van wanorde en onbehoorlijkheid, welke ten gevolge der jongste insurrectie van *O'Donnell* waren ontstaan; men heeft dus wederom reden om aan Spanje tijden van rust en weligheid te voorspellen.

*Parijs, 12 nov.* De koning is heden op het paleis der Tuileriën teruggekomen. Onder de tot den koninklijken stoet behoorende rijtuigen was er een geheel ge

vuld met kostbare doozen, alle van sluitingen voorzien; deze doozen behooren tot het persoonlijk schriftrek des konings; bij het overbrengen van deze kostbare archieven werd eene zekere plegtigheid in acht genomen. Tegen den avond is een bataljon naar het paleis gecommandeerd, ter versterking van de nachtdienst, die sterker was dan gedurende 's konings afwezigheid.

— Sedert eenige dagen (zegte een partieniere brief Tulle) liep het gerucht, dat de prefekt bevel uitbrach om *Marie Capelle* naar eene congevangenis te doen vervoeren. Dit gerucht is spoedig onbestedigd geworden, want in den morgen van 7 is de luitenant der gendarmerie de veroordeelde haren aangezegen, dat zij des anderen daags 's morgens naar het centrale gevangenhuis van Montpellier te vertrekken. Aanvankelijk scheen deze vrouw dit met onderwerping te ontvangen, maar weldra zij hare misnoedigheid overgeevende, protesteerde tegen hare vervoering, alvorens op haar beroep in de zonde zijne uitspraak gedaan (zij wist niet, dat het hof van cassatie reeds, dezer dagen, haar bevel had verworpen); vervolgens heeft zij zich te bedden legd; zij heeft haren geneesheer doen roepen, en aan hare familie en aan het zeer klein getal der nog overgebleven vrienden geschreven; daarna heeft last gegeven om de voorbereidselen tot haar vertrek te maken. Haar advocaat en hare kamierier hebben zich met die zorg belast. Wat haar het bedroeft, is het verblijf, dat haar is aangewezen. Zij had gehoopt naar de gevangenis van Clermont (departement der Oise) te worden vervoerd, in welke zij hoofde der geringere verwijdering van Parijs, zich een verzachting in haar lot had beloofd.

Het ten 8 ure des morgens bepaalde vertrek heeft des namiddags ten 3 ure plaats gehad. De overheid, die rigt dat der veroordeelde eene plotselinge ongesteldheid was overkomen, heeft dit kleine uitsstel wel willen gunnen. Ten 3 ure is eene met drie paarden bespannen postchais, langs eenen omweg, voor de post gevangenis aangekomen, en, na verwijl van een uur, is *Marie Capelle* met hare getrouwe *Clementine* en twee gendarmen er in gestegen. De volksmenneken wegens deze treurige omstandigheid bijeengeschoold zwijgende en kalm gebleven. Het rijtuig heeft den naam van Toulouse ingeslagen. Men zegt, dat *Marie Capelle*, haren advocaat de handen drukkende, de gende met haar stelsel overeenkomende woorden gesproken:

»Ik zal over de zamenspanning der boezen »arme onschuldige veroordeelde weten te zegenvan »dag zal komen, waarop mijne onschuld, tot be »ming mijner beulen, voor het oog der geheele »zal blijken.»

Men zegt, dat zij aan den heer *Lachaud* het en laatste deel haren *Mémoires* heeft ter hand gegeven.

### BELGIE.

*Brussel, 11 nov.* Een onzer dagbladen, de orde van zaken allezins toegedaan, meldt, dat men over 't algemeen vertrouwen kan op het niet kan worden ontkeend, dat bij hetzelfde een misnoegen heerscht, 't welk geenszins alleen moet den gezocht in te leur gestelde hoop op spoedige vordering.

— De senaat heeft reeds een adres, in antwoord 's konings aanspraak, aangenomen, en betuigt dat de eenstemmige toejuiching, met welke »in de raadzaal der wetgevende vergadering »vangen, een blijk oplevert van de gevoelens des »en voor het buitenland ten bewijze kan strekken hoe onzinnig de strafbare pogingen zijn van een »den, welke te vergeefs de zekerheid in de wa »zonden willen stellen, en de rust verstoren een »en kalme natie, die haar vertrouwen stelt in den »verein hare keuze.» — De senaat heeft ook verklaard met groot genoegen te vernemen, dat het geoorloofd het tijdpunt te gemost te zien; waarop het tractaat 1839 zijn volledig beslag zal erlangen.

De heer *de Haussy* heeft verklaard, dat geenszins tegenstand te willen bieden, maar regter te willen zijn, jegens het tegenwoordige minister den zijne staatkundige tegenstanders zulk een van het afgetredene liberale bewind zijn geweest, eerst de daden van de ministers te willen afwa alvorens dezelve aan te randen.

Intusschen schijnen de Franschen in den beginne ontdekte zamenspanning zeer ernstig te hebben nomen; — immers, volgens een der bladen sel, was er dadelijk last gegeven, om toeber maken, ten einde uit de bezettingen van van Valenciennes en van andere plaatsen, een



man bijeen te brengen, hetwelk, onder bevel van generaal Corbineau, tusschen Rijssel en Valen-  
den aan zijn gelegd geworden.

Het benoemen van een belijder van de Israëlitische  
kerk, als burgemeester van Laeken, heeft in der  
zaak opzien gebaard, en men meent, dat, bij de  
wet op de gemeente-besturen, de benoeming  
van gemeesters aan het hoog gezag zal worden opge-  
legd. Ook zal worden voorgesteld, om de gemeente-  
besturen in het beschikken over de plaatselijke midde-  
len, zins aan banden te leggen en aan het centraal  
bestuur onderwerpen.

Men heeft er 20 geweren in beslag genomen,  
als overtuigings-stukken ter griffie gedeponerd zijn.  
Generaal Nypels, opperbevelhebber van de vier  
nationale garde der hoofdstad, zijne beide  
officieren in het regiment der guides, alsmede  
andere officieren, zijn eergisteren door  
regter van instructie verhoord geworden nopens  
verschiedene het komplot rakende daadzaken.  
13 nov. Gisteren is bij de Kamer van Ver-  
tegenwoordigers de heer Fallon tot president en de  
heer Dubus, de oudere, en de Behr tot vice-presi-  
dent verkozen.

Sedert eenige dagen komt de gemengde commissie  
de Scheide-vaart te Antwerpen druk bijeen, zoo  
dat haar voorzitter, de heer de Brouckere, uit  
de Kamer afwezig blijven moet.

Volgens den *Ami de l'Ordre* is de artillerie-  
regiment *Kessels* gevat geworden. Hij is tot nog toe de  
officier in actieve dienst, tegen wien zulk een  
besluit genomen is; maar men zegt, dat het ministerie  
niet met aanklagen als bestemd wordt, voorze-  
nende deels door lieden, welke daarmede denken  
te belieten, of den een of anderen onedelen  
te voldoen.

## Binnenlandsche berigten.

13 nov. De Eerste Kamer heeft  
de voordragt, behelzende de begroting van bui-  
tenlandsche zaken voor 1842 en 1843, aangenomen.

13 nov. Door Z. M. den koning-  
koning is jhr. von Scherff benoemd tot hoogstde-  
putaat en gevolmachtigd minister bij het Duitsehe  
keizerrijk, alsmede tot gevolmachtigd minister bij  
de Keur-Hessen en Nassau en bij de vrije  
Reichstadt.

13 nov. Wij vernemen, dat de zes zus-  
ters van het gesticht van opvoeding te Roozendaal,  
met den eerw. heer van Roosmalen naar  
Londen hebben ingescheept, den 4den dezer uit het  
land zijn uitgezield. Zij begeven zich derwaarts,  
volgens het aldaar algemeen geuit verlangen, in  
aanmerking behoeft te voorzien; namelijk, om daar  
een meisjes school voor meisjes te openen. Zij hebben  
ook kennis gemaakt met de behandeling  
van de zieken, om ook deze ongelukkigen aldaar te  
kunnen te hulp komen.

15 nov. Van eene officiële zijde wordt  
aangekondigd, dat Z. M. Willem Frederik graaf van  
Nassau aan het college van kerkvoogden der her-  
scheide gemeente te Apeldoorn eene som van f 10,000  
toewijst ter bestrijding van de kosten voor  
het in de nieuwe kerk aldaar.

De min-belangrijkheid der Duitsehe berigten, zoo  
als de plaatsgebrek, doen ons dezelve tot morgen uit-  
stellen.

## Mengelwerk.

Aan de Redactie.

De vrijheid, — onder dankbetuiging voor het  
in de *Arnhemse Courant* van 16 oct. d. j.  
van het pleidooi door Mr. Dirk Bosken op-  
gevoerd in de zitting van den Hoogen Raad  
van 11, betreffende de toepassing van het Gel-  
dersche polderreglement op het dorp en de ingezetenen  
van Neerbosch, gemeente Nijmegen, — de redactie te  
verzoeken om bijgaande stuk te plaatsen, als zijnde een  
aankondiging eener memorie, die reeds ter perse ligt  
en verkrijgbaar zal zijn te Nijmegen ter  
hand van o. A. Vriwag; — welke memorie  
het breede de gronden bevat, waarop men  
te kunnen beweren, dat de heer advocaat-

generaal bij den Hoogen Raad ten onregte aanneemt,  
dat het dorp Neerbosch al reeds geldelijk en personeel  
dijk- en polderpligtig is geweest ten gevolge van een  
Fransch-keizerlijk reglement van 28 dec. 1811.

Met eene speedige plaatsing van dezen brief en bijlage  
zal zich bijzonder verplicht rekenen

N., 10 oct. 1841.

Q. N.

NOTA, betreffende de Conclusiën van den  
heer advocaat-generaal bij den Hoogen  
Raad der Nederlanden, tot verwerping  
der voorziening in cassatie, door eenige  
ingezetenen te Neerbosch ingesteld tegen  
een vonnis van de arrondissements-  
rechtbank te Nijmegen, betreffende de  
toepassing van het Geldersche Polder-  
reglement; door Z. Ed. H. Achtb.  
genomen, den 21sten oktober 1841.

Tegen de twee gronden van cassatie, vermeld in het  
*Weekblad van het Regt*, dd. 11 oktober jk., en in de  
de *Arnhemse Courant* van den 16den d. j., n°. 204,  
heeft de advocaat-generaal hoofdzakelijk aangevoerd:

I. dat het dorp Neerbosch, ten gevolge en uit kracht  
van het Fransch-keizerlijk reglement van 28 december  
1811 in de polderbesturen betrokken was; — dat het  
mitsdien *in facto* zou zijn bezijden de waarheid, dat  
Neerbosch vóór de invoering van het nieuwe polder-re-  
glement tot geene polder-associatie zou hebben behoord,  
en de geëifden van Neerbosch niet aan polderdiensten  
zouden zijn subject geweest; dat alzoo de eerste grond  
van cassatie, als berustende op eene feitelijke dwaling,  
zou zijn onaannemelijk;

II. dat het reglement op het beheer der rivier-polders  
in Gelderland betref de *inwendige politie* op het behoud  
van dijken, in die provincie gelegen, waaromtrent art.  
144 der grondwet de beschikking geheel en al aan de  
provinciale staten zou overlaten, om onder goedkeuring  
des konings daaromtrent reglementen te maken; —  
dat art. 220 der grondwet zelve de bevoegdheid geeft  
tot het instellen van boeten en straffen; en dat in de  
meeste van de laatst goedgekeurde reglementen op de  
dijkbesturen ook strafbepalingen voorkomen, waarin de  
staten der provincie ook veranderingen mogen maken.

Wederlegging van het aangevoerde tegen  
het eerste middel van cassatie.

A. Het reglement van 28 december 1811 is niet gepu-  
blicaerd, volgens de toenmalige wetgeving. — De plaatsing  
in den *Moniteur kan niet* sub-intreeren voor de insertie  
in het *Bulletin der wetten*. — (Zie hierachter n°. 1.)

B. Het reglement van 28 december 1811 bewijst, op  
zich zelve, niet, dat Neerbosch daardoor dijk- of pol-  
derpligtig geworden is.

Betoog hiervan:

1°. Het vijfde arrondissement wordt in art. 1 van dat  
reglement niet bestempeld met den naam van polder. —  
Onder de uitdrukking: *pays entre Meuse et Waal*, zou  
zelfs de stad Nijmegen begrepen zijn.

2°. De landstreek, die het vijfde arrondissement zou  
insluiten (*renfermer*), niet *sera composée* of *se com-  
posera*, *comprendra*, gelijk van de andere gezegd  
wordt) is onbepaald — althans in het geheel niet be-  
grensd aan de zijde van de Giefsehe bergen, toen ook  
tot het Fransche rijk behorende. Neemt men, die op-  
pervlakkige grensbepaling aan, dan behoort daaronder  
ook Groesbeek, Ubbergen en Beek, dat tot het onge-  
rijnde zou gaan.

3°. De arrondissementale vereeniging moest, om  
effect te hebben, eerst door eene nadere polder-inder-  
ling worden aangevuld. Dan zou hebben kunnen en  
moeten blijken, of men Neerbosch voor werkelijk be-  
trokken moest houden in eene polder-associatie.

4°. Deze nadere polderbeschrijving is dan ook uitdruk-  
kelijk voorbehouden bij art. 21 van datzelfde reglement (2).  
Volgens die bepaling moest voor elke bijzondere polder-  
vereeniging een reglement voorgedragen worden door  
den rekwestmeester, om door tusschenkomst van den  
minister van binnenlandsche zaken aan de goedkeuring  
te worden onderworpen van den keizer.

5°. Dat dit geschied was en de polder-reglementen  
ingevoerd waren, zoo als bij art. 21 hiervoor omschre-  
ven is; dat Neerbosch daarin uitdrukkelijk opge-  
nomen was, — dit had de advocaat-generaal, behalve  
de wettige promulgatie van het reglement van 1811 zelve,  
dienen te bewijzen, om iets, het allerminste, te  
kunnen verwachten van zijne bewering, dat Neerbosch  
in 1811 reeds tot eene polder-arrondissement behoorde.

6°. Maar zoodanig bewijs kon de advocaat-generaal  
aan den Hoogen Raad niet leveren. — Het reglement  
van 28 december 1811 is het laatste besluit, dat de

Fransche keizer, kennelijk, op dit stuk, genomen heeft  
voor ons gewest: men zie, ter bevestiging: *Bijvoegsel  
tot het Staatsblad van het koninkrijk der Neder-  
landen*, 1813 en 1814, 1ste deel, pag. 116, 117 en  
118, alwaar vermeld staan de algemeene verordenin-  
gen, die omtrent de polderzaken, gedurende de Fran-  
sche overheersching, gegeven zijn. Dit praeparatoir-  
werk tot organisatie der polders is niet tot stand  
gebragt. Deze daadzaak bewijzen requiranten in  
cassatie door overlegging van een arrêté van den  
prefect der Monden van den Rijn; (waarvan de aanhef  
hierachter n°. 3.) De instorting van het kolossale rijk  
en de vlugt der Franschen vult dit materiel bewijs  
historisch aan.

C. Na ons herkegen volksbestaan is aan deze Fransch-  
keizerlijke wetgeving op het stuk der dijken niet meer  
gedacht, om die van kracht te beschouwen: — tot  
bewijs dient:

1°. de grondwet, den 19den maart 1814 afgekondigd,  
heeft, krachtens art. 131, de toen nog bestaande oud-  
vaderlandsche instellingen een constitutioneel aanwezen  
gegeven (4);

2°. in de herziene grondwet van 1815 is diezelfde  
bepaling opgenomen en in denzelfden geest toegepast (5);

3°. bij besluit van Z. M. dd. 7 juni 1817, geplaatst  
in het *Staatsblad* van 1823, achter n°. 15, is het  
voortdurende bestaan van de oude dijks- en polder-  
instellingen boven allen twijfel verheven;

4°. de wetgevende magt heeft door de aanspraak,  
waarmede de minister van den waterslaat eene nieuwo  
wet op het onderhoud der dijken heeft voorgedragen, in  
hare zitting van den 13den februari 1819, hooren ver-  
klaren in naam van Z. M.;

5°. dat de latere wetgeving, in specie de Fransche,  
op het stuk der dijken voor verschillende gedeelten van  
het rijk, nooit genoegzaam in werking geweest is en  
zulk in het geheel niet meer is in verschillende  
provinciën op welke dezelve van toepassing was. Die  
wet werd niet aangenomen.

6°. daarop neemt Z. M. een nader besluit, in dato  
16 juli 1820, *Staatsblad* n°. 16, ter tijdelijke handha-  
ving van de bestaande instellingen in overeenstemming  
met het besluit van 1817.

D. Nu volgt de intrekking der wet van 31 louwmaand  
1810 op het onderhoud der dijken. Den 3den mei 1835  
werd daartoe eene wet aangenomen (men zie de bijzon-  
derheden deswege aan het slot n°. 6). — Was nu die  
wet nog vóór dat tijdstip verbindende, dan is het on-  
mogelijk eene gelijke kracht toe te denken aan het  
reglement van den keizer der Franschen, dd. 28 de-  
cember 1811. De intrekking zelve van de wet van  
31 louwmaand 1810 — volgens het gezond verstand  
althans — bewijst, dat ons gouvernement geene latere  
wetten op dat stuk erkende in werking te zijn, gelijk  
zij dit ook niet erkennen kon.

E. Het reglement, eindelijk, van 28 december 1811  
geraakte dadelijk in strijd met de grondwet van 1814  
en werd stilzwijgend verdrongen, omdat ze hier niet wa-  
ingevoerd. — De Fransche organisatie was verhindert  
door de nederlaag der Fransche legers, welke reeds in  
1813 een gedeelte van ons land verlaten moesten. Alles,  
zoo wel personeel als instellingen, was dan ook, wat  
het beheer der dijken betreft, hier op den ouden voet  
verbleven.

Bovendien heeft de grondwet van 1815 de Fransche  
wetgeving op de dijken en dus ook het gewilde regle-  
ment van 1811 ingetrokken en vernietigd. — Want  
het 2de additioneel artikel van die grondwet behoudt  
alleen de in werking zijnde wetten. De Fransche wet-  
geving was noch tijdens de promulgatie van de eerste,  
noch tijdens de herziening en bevestiging van de tweede  
grondwet, in werking, en dus is dezelve pertinent uit-  
gesloten van de provisioneel van kracht verklaarde.

Requiranten in cassatie hebben hieromtrent geene  
onwaarheid voorgedragen. De acten van bekendheid, bij  
den Hoogen Raad overgelegd, bevestigen onder eede, dat  
Neerbosch nimmer, noch onder het *Stadhouderschap*,  
noch ten tijde van de *Batavische Republiek*, noch on-  
der het *Raadpenstenaatschap* van *schijnbaar*,  
noch onder koning Lodewijk, noch onder het Fran-  
sche keizerschap, noch onder de werking van de  
grondwet van 1814, noch onder die van 1815 tot  
eenig polder- of dijk-bestuur heeft behoord, daarin  
is betrokken geweest, hetzij geldelijk hetzij personeel.  
Het is dus geene meenedige verklaring, die door de  
oudste en notabelste landeigenaren in de gemeente, zoo  
plechtig, voor notaris is afgegeven.

De feitelijke dwaling bestaat in de conclusie van  
den advocaat-generaal, want Neerbosch heeft het onheil  
ondervonden, waarover het zich bezwaart ten gevolge

alleen van de circumscription, bij art. 1 van het reglement op de rivier-polders van Gelderland, door Z. M. goedgekeurd en ingevoerd krachtens Hoogstdezelfs besluit van den 23<sup>den</sup> september 1837, n<sup>o</sup>. 57.

Een der rekiranten in cassatie te Neerbosch.  
**Aanhalingen, waartoe het vorenstaande verwijst.**

N<sup>o</sup> 1. Volgens advies van den staatsraad, dd. 12 prairial, 13 jaar, geaprobeerd op den 25<sup>den</sup> derzelfde maand. Vergelijk *monit. Répert. des Bulletins des Lois*.

N<sup>o</sup> 2. § V van het reglement van 28 december 1811 ten titel hebbende: *Travail préparatoire pour l'organisation définitive des associations des polders*.

Art. 21. » Le maître des requêtes, après avoir examiné toutes ces propositions, soumettra à notre directeur général des ponts et chaussées, pour chaque association particulière des polders, un règlement qui sera présenté à notre approbation, sur le rapport de notre ministre de l'intérieur.

N<sup>o</sup>. Préfecture du département des Bouches du Rhin. Arrêté. Nous préfet du département des Bouches du Rhin, baron de l'empire, chevalier de la légion d'honneur;

Vu la lettre de monsieur le maître des requêtes, directeur-général des polders, par laquelle il nous adresse la décision de monsieur le conseiller d'état, directeur-général des ponts et chaussées, relativement à l'organisation définitive de l'administration des polders de ce département, ainsi qu'à la fixation des taxes à établir pour remplacer les travaux de réparation et d'entretien en nature des digues dans ce département;

Considérant, que ces travaux devant cesser aux termes du titre 5 du décret impérial du 28 décembre 1811, d'être exécutés en nature par les dijksgeestgen, il est urgent de prendre des mesures pour la taxe en numéraire soit établie à DATER 1<sup>er</sup> JANVIER 1814.

N<sup>o</sup> 4. Aankomingen bij de schetsen eener grondwet, te vinden in het *Bijvoegsel tot het Staatsblad en Officieel Journal* 1813 en 1814, pag. 216 en volgende; — daar staat: » Het doel dezer grondwet is, de gebreken der oude constitutie te verbeteren, zonder onnoodige veranderingen en met meest mogelijk behoud van de oude gewoonten, regten, ambten en zelfs namen, ALS WAARAAN DE NATIE ZOO ZEER GEHECHT IS.

N<sup>o</sup> 5. Rapport der commissie tot herziening der grondwet, ontleende den inhoud van derzelver verrigting; zie *Bijvoegsel van het Staatsblad en Officieel Journal* 1815, 2de deel, 4de en laatste stuk, pag. 2173 en volgende.

N<sup>o</sup> 6. Over de artikelen 215—255 zegt de commissie: De » staten deelen, naar bepaalde regelen, in het beheer » van den waterstaat (de bruggen en wegen daaronder » begrepen) met een bestuur (dijk- en polder-instellingen) aan hetwelk de vorige grondwet om DE BELANG- » BEWAARDING DER ZAAK, zeker constitutioneel bestaan » gegeven heeft DAT WIJ BEHOUDEN HEBBEN.

N<sup>o</sup> 6. Bij de beraadslagingen over de intrekking der wet van 31 januari 1810, zitting van 3 mei 1835, opgenomen in de *Staats Courant*, n<sup>o</sup>. 108 van dat jaar:

Vraagt de heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, DE TEEGWOORDIGE MINISTER, aan zijnen voorganger, den minister van binnenlandsche zaken: » Hoedanig met de » keizerlijke decreten van 1810 en 1811 zou gehandeld » worden, die, of wel als een uitlooiel der wet (31 » januari 1810) te beschouwen zijn, of daarmede » in een onmiddellijk verband staan?

Het antwoord was: » Het zal u niet bevreemden, Ed » Mog. Heeren! dat ik mij buiten staat verklaar, om » die vraag volledig te beantwoorden. » Z. Exc. zeide verder: » dat het onderzoek, zoo veel mogelijk inge- » steld, zijne aandacht gevestigd had op drie verschil- » lende keizerlijke decreten van ééne der aangehaalde » dagteekeningen (28 december 1811) zonder genoeg- » zame verzekering, dat er niet nog meer van die dag- » teekening of van de verder opgegevene bestonden; — dat » het onderzoek verder tot het resultaat geleid had, dat » er ten minste zes zoodanige decreten aanwezig zijn, » die te samen het getal van niet minder dan drie » honderd negentien artikelen inhouden.

De minister had het wel regt, dat er niet maar één Fransch decreet van dien datum bestond — want een tweede zag het licht onder dezelfde dagteekening van 28 december 1811, over hetzelfde onderwerp.

Dit laatste is, voor zoo verre men meent, geheel ten uitvoer geleid, maar juist het eerste dat hier moest werken, heeft zijne beslag niet gekregen.

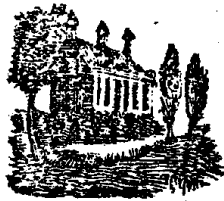
## Advertentiën.

+++ Alzoo, door het bedanken van den Heer P. J. LENS, de post van STADS-HEER-EN VROEDMEESTER te Tiel is komen te vaceren, zoo roepen Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemelde Stad alle diegenen op, dewelke daartoe genegen mogten zijn en de vereischte kunde en geschiktheid bezitten, om dien post te kunnen waarnemen, om zich daartoe, hetzij in persoon, hetzij met inzending van derzelver bewijsstukken, voor den 15<sup>den</sup> December aanslaande bij den Heer Burgemeester aan te melden; kunnen de het jaarlijksch tractement, zoo uit Stadskas als uit de Hoeloge, door de Godshuizen en Armen-larigtingen te verleenen, op 480 gulden worden berekend.

Tiel, den 10<sup>den</sup> November 1841.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,  
C. C. VAN LIDDEHUSE JEUDÉ.

Ter Ordonnantie,  
H. J. BINK,  
Secretaris.



De Notaris COLLENBRANDER, te Nijkerk, zal, in het Heeren-Logement aldaar, op Donderdagen, den 2<sup>den</sup> en 9<sup>den</sup> December 1841, des avonds ten 6 ure, bij inzet veilen en finaal verkoopen,

## Onder Dijkeek:

1 Bunder, 51 Roeden en 30 Ellen HOOL- en WEILAND, de Kleine Kuiper genaamd, gelegen op Ark; Sectie A. N<sup>o</sup>. 55.

2 Bunders, 85 Roeden en 40 Ellen HOOL- en WEILAND, op de Voort genaamd, gelegen bij Hollevoort; Sectie A. N<sup>o</sup>. 500.

1 Bunder, 85 Roeden en 40 Ellen BOUW- LAND, de Hennepkamp genaamd, gelegen onder de Stad aan de Beek; Sectie B. N<sup>o</sup>. 419.

94 Roeden en 70 Ellen Oud TABAKS- LAND, den Paardenkamp genaamd, gelegen als voren; Sectie B. N<sup>o</sup>. 452.

86 Roeden en 40 Ellen TABAKSLAND, den Middelen Barn genaamd, gelegen als voren, bij den Paardenkamp; Sectie B. Nos. 455, 456 en 457, met vijf Holten der daarop staande TABAKSCHUUR, benevens de Kisten, Luiken en Spijlen, daartoe behoorende.

1 Bunder, 11 Roeden en 50 Ellen BOUW- LAND, den Zuiderkamp genaamd, gelegen als voren aan den ouden Amersfoortschen Weg; Sectie B. N<sup>o</sup>. 459.

69 Roeden en 30 Ellen WEILAND, gelegen in de Buurtschap Feen; Sectie G. N<sup>o</sup>. 787.

## Onder Putten:

Het ERFJE, Bleijkschhof genaamd, gelegen in Huinen, en bestaande in eene BOERENWONING en SCHUUR, met ERF, TUIN en BOUWLAND, groot 1 Bunder, 4 Roeden en 40 Ellen; Sectie F. Nos. 492, 493 en 494.

90 Roeden en 30 Ellen BOUWLAND, gelegen in Huinen bij het Erfje Bleijkschhof; Sectie F. N<sup>o</sup>. 496.

53 Roeden en 50 Ellen TABAKS- en BOUW- LAND, de Pol genaamd, gelegen in Diermen; Sectie I. N<sup>o</sup>. 766.

1 Bunder, 89 Roeden en 70 Ellen Oud TABAKS- en BOUWLAND, de Huisstede en de Hoekjes genaamd, gelegen als voren; Sectie I. N<sup>o</sup>. 485, 486, 487, 488 en 489.

3 Bunders, 30 Roeden en 90 Ellen HOOL- en WEILAND, de Brugkampen genaamd; gelegen als voren; Sectie I. N<sup>o</sup>. 441 en 444.

2 Bunders, 7 Roeden en 90 Ellen HOOL- en WEILAND, den Paterskamp genaamd, gelegen als voren; Sectie I. N<sup>o</sup>. 439.

## En laatstelijk:

Het ERF en GOED, den Grooten Tuk ook wel Nannicks Engh genaamd, gelegen aan den Straatweg in Diermen en Hell, en bestaande in: Eene BOERENWONING, eene BOUWSCHUUR, eene SCHAAPS- KOOI, een VARKENSHOK en twee BERGEN, met HOFSTEDEN, TUIN, BOOMGAARD en onderhooige HOOL, WEIL- en BOUWLANDEN en BOSCH- GRONDEN, met de OPGAANDE BOOMEN en verdere HOUTGEWASSEN, daarop staande: groot 26 Bunders, 66 Roeden en 56 Ellen; gekadastréerd in Sectie II. onder N<sup>o</sup>. 507, 508, 512bis, 513, 514, 551 tot en met 573, 564bis, 564a en 570bis, en in Sectie I onder N<sup>o</sup>. 545 tot en met 557; tot welk Erf en Goed voorts nog behoort eene Zichtgang op 't Helrevel onder Putten.

Omtrent alle welke, bij Biljetten breeder omschreven goederen nadere inlichtingen verkrijgbaar zijn ten Kantore van gezegden Notaris.



Op Dinsdag den 23<sup>den</sup> November 1841, is men voornemens, ten overstaan van Mr. J. B. ROEL FINK, Notaris, residerende te Winterswijk, in het Arrondissement Zutphen, te doen Inzetten, en op Dinsdag den 7<sup>den</sup> December daaraanvolgende te Verkoopen, telkens des voormiddags om 10 ure, in het Logement de Klok, binnen Winterswijk:

1<sup>o</sup>. Een kapitaal, goed onderhouden HEEREN- HUIS, met vier BENEDEN-, twee behangen BOVENKAMERS, MEIDEKAMER en kleine APPARTEMENTEN, meest met Stookplaatsen voorzien; — voorts KEUKEN, KELDERS, SCHUUR, TUINKAMER en annexe, afzonderlijk verhuurde, WONINGEN, met eenen grooten, achter dit perceel gesituëerden TUIN.

Alles in één blok gelegen in de Miste- straat van het Dorp Winterswijk.

2<sup>o</sup>. Een deugelijk ruim HEERENHUIS, met vijf KAMERS, twee KEUKENS, KELDERS, Abbeiden ZOLDEER,

SCHUUR en achter gelegen TUIN, situëerd aan de Markt aldaar.

Zijnde eerstgemeld perceel dageliks in het laatste, op aanvraag bij de tegenwoordige bewoners, te zien, en inlichtingen te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

§ § Op Donderdag den 18<sup>den</sup> November 1841, des voormiddags ten 11 ure, zal, ten overstaan van de Notarissen Mr. W. TAAIJ en Mr. G. VAN ECK, in het Logement den Arend, aan den Oord te Arnhem, in het openbaar worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij TAFEL-ZILVER, waaronder vier KANDELABRES, DEBELAARS en eenige dozijnen LEPE- VORKEN en MESSEN. — Voorts Gouden SNUIFDOOS en ander Goud en ZILVER — Wijders een stel MASTEN TAFELGOED en andere NEN en PELLEEN.

Te zien daags te voren van 10 tot 12 een ure.

## VOORLOOPIG BERICHT

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal in het openbaar worden gereid en verkocht de ZATE Harreveld, ook genaamd den Hof- lordingh, met PRIVATE JAGT en REGTEN; bestaande in een Kapitaal RENHUIS met bij en aanbehoorende BO- WEIDE-, BOSCH- en VELDGRO- DEN, eenen WIND- KOORNMOLEN, 13 BOUWPLAATSEN, te zamen ruim 226 Bunders, alles staande en gelegen der de Gemeente Lichtenvoorde, in het Arrondissement Zutphen.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den taris VAN ZUIDAM, te Terborg. Brieven-franco.

Zoo iemand genegen is tegen goede borging en interest eene somma van 500 uit te schieten, die gelieve zich onder A. te adresseren bij den Uitgever dezer Courant.

## TE KOOP:

Eene genoegzaam nieuwe en zeer nette OPTERS-KEET. — Te bevragen, met gefran- cede brieven, onder de Letter W. bij den Boekdru- C. A. THIEME, te Arnhem.

## BELANGRIJKE VERKOOP

VAN PRINTEN, TEEKENINGEN EN PRIN- WERKEN.

Op Dingsdag den 7<sup>den</sup> December 1841, en voormiddagen, zal P. MEIJER WARM te Amsterdam, in de Brakke Grond in de Nieuwe-koop: Eene voortreffelijke en uitgebreide VER- MELING VAN HISTORIELE PRINT- en TEEKENINGEN, waarbij vele TRETEN van Vorsten en Voornamen, van vroegere, latere en tegenwoordige tijden, als eene dergelijke Verzameling of ATLAS DER NEDERLANDSCHE GESCHIEDENIS van de Kust der Batavieren hier te lande, tot de groote Staatsomwenteling op het einde der 18<sup>de</sup> eeuw, waarbij ook gevonden wordt de Geschiedenissen van de Rijken, Volken en Staten, liggende in 36 Kunstboeken: voorts fraaije gehonden en losse PRINT- WERKEN, en eindelijk eene massief mahonij- KUNSTKAST. — De catalogus wordt bij hem, voor 10 cents aan de armen, uitgegeven, en is Zaterdag en Maandag voor de verkoop van 10 tot 3 ure te zien.

## Schouwburg te Arnhem.

Met permissie van het Edel Achtbaar Bestuur derer Stad.

De Nederduitsche Tooneellisten, onder de Directie J. W. VAN VELZEN, zullen de eer hebben om, tot opening van het Tooneel, te vertoonen, Woensdag 17 November 1841:

## CLEMENCE

OF

DE DOCHTER VAN DEN ADVOKAAT.

Tooneelspel in twee Bedrijven, naar het Frans door Mr. BURLAGE.

Gevoelgd door:

DE SCHILDERKAMER VAN FRANS HALS TE HANNOVER

OF

HET PORTRET VAN ANTHONIJ VAN DIJK.

Geschiedkundig Blijspel met Zang door A. VAN BAALEN.

Beide dezer Stukken nooit alhier vertoond.

Aanvang precies ten 6 ure.

NB. De Abonnementslijsten liggen nog ter teekening in den Schouwburg, tot op den dag der Representatie.

## Waterhoofte te Arnhem

Den 15 Nov. 1 El 8 Palm 0 Duim: gew. 8 Duim: gew.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdruker.